

Najnovije vesti

Dobro došli na nedeljni brifing za medije Specijalizovanih veća Kosova, na kome želimo da vam damo pregled aktuelnih vesti o aktivnostima suda i pružimo priliku da postavljate pitanja.

Iz opravdanih humanitarnih razloga, pretresni panel i sudija za prethodni postupak naložili su Sekretarijatu da za Hašima Tačija organizuje posetu Kosovu pod nadzorom i omogućí mu da bude sa svojim ocem. Tokom posete, optuženi ostaje u pritvoru pod nadzorom Specijalizovanih veća.

Ovo je treći put da su paneli Specijalizovanih veća odobrili zahtev Hašima Tačija da ode u posetu Kosovu iz opravdanih humanitarnih razloga. Sekretarijat je do sada organizovao ukupno 13 poseta pod nadzorom iz humanitarnih razloga za lica koja se nalaze u pritvoru.

U predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Hašima Tačija, Baškima Smakaja, Isnija Kiljaja, Fadilja Fazlijua i Hajredina Kučija*, sutkinja za prethodni postupak je 10. marta odbila zahtev odbrane da joj se odobri ulaganje žalbe na raniju Odluku o režimu rada sa poverljivim informacijama.

Odbrana g. Tačija traži odobrenje da uloži žalbu na deo odluke kojim mu se zabranjuje kontakt sa „svim svedocima ili žrtvama, o čijem identitetu je odbrana obavještena, bilo u ovom ili bilo kom drugom predmetu pred Specijalizovanim većima“.

Sutkinja za prethodni postupak u toj odluci podseća da prvobitnom odlukom „braniocu g. Tačija nije zabranjeno da stupa u kontakt ili komunicira s bilo kojim svedokom koga odbrana smatra relevantnim za predmet, niti je njome zabranjeno da branilac g. Tačija na bilo koji način prima uputstva od g. Tačija ili se s njim konsultuje u cilju pripreme odbrane, pod uslovom da g. Tači i navedena lica nisu u ličnom kontaktu.“

U predmetu *Januzi i drugi*, panel Ustavnog suda, u čijem su sastavu Vidar Stensland, Rumen Nenkov i Romina Inkuti, doneo je 6. marta 2025. odluku po zahtevu Hadžija Šalje za ocenu ustavnosti zbog kršenja njegovih osnovnih prava.

Gospodin Šalja u tom zahtevu tvrdi da sudija za prethodni postupak nije razmotrio zakonitost i opravdanost njegovog pritvora tokom njegovog prvog pristupanja sudu 13. decembra 2023, nakon što je uhapšen na Kosovu.

Panel je zaključio da je prvo pristupanje sudu g. Šalje bilo u skladu sa članom 5(3) Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Sudije su konstatovale da je g. Šalja bio adekvatno obavješten o razlozima za pritvor koje je naveo sudija za prethodni postupak, da je imao priliku da se izjasni i da, mada je sudija za prethodni postupak mogao biti jasniji, on u svojoj odluci nije zanemario zakonitost i opravdanost pritvora g. Šalje.

1

Da podsetimo, predmet *Sabit Januzi, Ismet Bahtijari i Hadži Šalja* okončan je početkom ove godine nakon što su trojica optuženih priznali krivicu za zastrašivanje u krivičnom postupku i ometanje službenog lica u vršenju službene dužnosti.

Nakon što su u februaru 2025. odobreni sporazumi o priznanju krivice, g. Januzi i g. Bahtijari su osuđeni na kaznu zatvora od po dve godine u koju se uračunava vreme provedeno u zatvoru, a g. Hadži Šalja na kaznu zatvora od tri godine, u koju se takođe uračunava vreme provedeno u zatvoru.

U istom predmetu, pretresni panel je 6. marta odbio zahtev odbrane Hadžija Šalje za preispitivanje jedne ranije odluke sekretara, kojom je utvrđen nivo složenosti tog predmeta u cilju obračuna iznosa za pravnu pomoć koju g. Šalja prima od Specijalizovanih veća.

Sistem pravne pomoći Specijalizovanih veća primer je najboljih rešenja iz prakse u pogledu standarda pružanja pravne pomoći kojima se garantuje usklađenost s načelima pravičnog suđenja i istovremeno obezbeđuje racionalno finansijsko upravljanje sredstvima za pravnu pomoć.

Svakom licu osumnjičenom ili optuženom pred Specijalizovanim većima koje pokaže da nema sredstva za odbranu, delimično ili u celosti, obezbeđuju se sredstva za pravnu pomoć za pokrivanje troškova branioca po sopstvenom izboru koji ima stručne kvalifikacije i nalazi se na spisku branilaca Specijalizovanih veća.

Honorar za pravnu pomoć uplaćuje se direktno braniocu kao naknada za njegov rad, kao i za rad drugih članova pravnog tima. Maksimalan iznos honorara za pravnu pomoć izračunava se na osnovu faze postupka i složenosti samog predmeta (nivo 1, 2 ili 3).

U nedavno podnetom zahtevu, odbrana Hadžija Šalje usprotivila se odluci sekretara da za predmet koji je u fazi suđenja odredi nivo složenosti 2.

U domaćem zakonodavstvu, za krivična dela protiv pravosuđa s nivoom složenosti 2, ako je postupak u fazi suđenja, maksimalan mesečni honorar iznosi 12.675 evra. Pored troškova honorara, za druge troškove koji se pokrivaju, na primer troškove pismenog i usmenog prevođenja, predviđen je iznos do 1.150 evra, odnosno 10.250 evra za angažovanje spoljašnjih istražitelja i konsultanata, dok je za istrage u svim fazama ukupno predviđen maksimum od 10.249 evra.

Panel je u svojoj odluci podsetio da je prilikom utvrđivanja nivoa složenosti, sekretar razmotrila svaki merodavni kriterijum naveden u Pravilniku o pravnoj pomoći i navela razloge iz kojih smatra da taj predmet, koji je u fazi suđenja, ocenjuje kao nivo složenosti 2.

U istom predmetu, branilac Ismeta Bahtijarija je 5. marta 2025. podneo zahtev predsednici Specijalizovanih veća Ekaterini Trendafilovoj u kome traži pojašnjenje i/ili izmenu tri uslova za nedavno odobreno uslovno puštanje na slobodu g. Bahtijarija.

Da podsetimo, nakon što su Sabit Januzi i Ismet Bahtijari odslužili dve trećine izrečenih kazni zatvora od dve godine, predsednica Specijalizovanih veća je donela odluku da izmeni te kazne i odobri njihovo puštanje na slobodu pod određenim uslovima. U svom nedavnom zahtevu, Bahtijarijeva odbrana zatražila je da predsednica bliže objasni i/ili izmeni sledeće konkretne uslove koji se odnose na:

- „uzdržavanje od bilo kakvog kontakta ili komunikacije sa žrtvom 1 i drugim srođnicima“;
- „uzdržavanje od bilo kakvog kontakta ili komunikacije s (potencijalnim) svedocima ili žrtvama pred Specijalizovanim većima i Specijalizovanim tužilaštvom“, i
- „uzdržavanje od bilo kakvih negativnih, nasilnih ili pretećih komentara, ili verbalne prinude, prema (potencijalnim) svedocima ili drugim licima koja su ugrožena zbog saradnje sa Specijalizovanim većima i njihovim službenicima ili zbog saradnje sa Specijalizovanim tužilaštvom, ili komentara o njima.“

Predsednica je 7. marta donela odluku kojom odbacuje taj zahtev i primećuje da „branilac g. Bahtijarija ne traži pojašnjenje uslova koji su već jasno definisani, već se uopšteno ne slaže s prirodom i opsegom propisanih uslova, kao i s njihovim uticajem na nivo komunikacije g. Bahtijarija s licima navedenim u odluci o izmeni kazne“.

Pitanja novinara:

Novinar je zatražio više detalja u vezi sa posetom Kosovu Hašima Tačija, a portparol je odgovorio da o tome nema dodatnih javnih informacija.

